

02.09.2008 - Ziua : "SRI stă cu ochii pe granița de Est",

Semnat: Victor Roncea

"Pornind de la o dezbatere declanșată de 'ZIUA', directorul SRI, George Maior, ne-a acordat un interviu în exclusivitate despre strategia de securitate națională a României.

I: În ce măsură s-a ținut cont în cadrul acestui proces de restructurare și de studiul expertului american Larry Watts din 2005, 'Reforma SRI'?

R: Pe lângă anumite evaluări interesante, studiul domnului Watts prezintă câteva principii generale ale practicii intelligence într-un stat democratic, care se regăsesc, de altfel, în întreaga literatură de specialitate dezvoltată în diferite think-tank-uri internaționale. Cred că suntem într-o etapă a transformării în care am depășit de mult nivelul aplicării unor asemenea principii generale și în care ne axăm pe aspecte de modernizare mult mai de adâncime decât cele incluse într-un articol scris acum câțiva ani și răspunzând unui anumit context al acelei perioade. Modernizarea Serviciului Român de Informații nu este rezultatul unor studii academice, ci a unei analize de substanță la nivel de management, activități și procese de intelligence, politici de personal și planificare, realizată pe baza propriilor noastre evaluări și pe recomandările unor experți din cadrul serviciilor de informații din state membre NATO. Acești experți sunt profesioniști în domeniu și au fost angrenați în designul instituțional al unor servicii cu experiență.

I: Conform organigramei și explicațiilor prezentate public se desființează inspectoratele, sub imperiul descentralizării și se înființează 'direcții generale și direcții'. Nu este o contradicție?

R: Direcțiile generale și direcțiile sunt structuri de sine stătătoare și nu au nicio legătură, prin atribuțiile lor, cu fostele inspectorate. Inspectoratele s-au desființat pentru că reprezentau suprastructuri cu atribuții de coordonare care, pe anumite dimensiuni, îngreunau procesul decizional intern. Principiul de la care am pornit în reorganizare este cel al centralismului strategic, la nivel de decizie și management, și al autonomiei tactice în practica activității de informații. Astfel, desființarea inspectoratelor contribuie la creșterea cooperării pe orizontală, flexibilizare și la o mai bună gestionare a problematicilor de securitate în responsabilitatea direcțiilor actuale. Direcțiile generale sunt constituite similar direcțiilor, diferența fiind dată doar de dimensiunea unității fără a exista un raport de subordonare similar celui existent în perioada de funcționare a inspectoratelor. În prezent nicio structură nu a preluat fostele atribuții ale inspectoratelor sau nu a fost organizată similar acestora. Organizarea pe direcții și direcții generale răspunde de altfel și unui demers de adaptare funcțională la modelele existente în alte servicii de informații din state membre NATO și UE.

I: Care au fost motivele desființării unității însărcinate cu riscurile zonale adiacente frontierelor, din cadrul blocului apărării Constituției, succesoarea fostei UM 0110, unitatea 'anti-KGB'?

R: În primul rând, unitatea însărcinată cu riscurile zonale adiacente frontierelor nu are legătură cu fosta UM 0110. În al doilea rând, reconfigurarea SRI s-a realizat pentru a asigura o gestionare mai bună a tuturor riscurilor de securitate actuale, inclusiv a celor adiacente frontierelor, adaptată evoluției acestora în prezent. Există funcțiuni care putem spune că au o anumită continuitate strategică, dar și atribuții și

domenii de acțiune care s-au schimbat, ca efect al dinamicii extrem de complexe a actualului context de securitate și al modificărilor în plan geopolitic la care asistăm. În al treilea rând, faptul că o unitate se desființează, nu înseamnă că problematica în competența acesteia nu mai este gestionată, sens în care anumite responsabilități ale fostei UM 0110 se regăsesc acum, după cum am mai spus, într-o logică nouă, în cadrul structurilor responsabile în domeniul contraspionajului. Pentru a răspunde și unor speculații din mass-media, trebuie să precizez că acest domeniu al contraspionajului a fost consolidat în mod semnificativ prin actualul proces de transformare.

I: Care mai sunt prioritățile de azi ale SRI, ținând cont de integrarea în structurile euroatlantice și aliații strategici, de componența profesionistă antitero, de faptul că apărăm o dublă graniță răsăriteană, și a NATO și a UE, și că din zona estică parvin cele mai mari provocări, geopolitice, geostrategice, geoeconomice?

R: Exact despre aceasta este vorba. Prioritățile SRI - derivate din strategiile naționale de securitate și apărare - sunt în mod clar explicitate, în cadrul domeniilor de competență, pe site-ul instituției și în evaluarea realizată în cadrul Viziunii de transformare 2007-2010, de asemenea postată pe Internet. Obiectivele noastre au în vedere asumarea unui rol relevant al României în regiunea extinsă a Mării Negre și contracararea riscurilor care provin din această zonă, dezvoltarea capacităților de protejare, în sens larg, a graniței de Est a NATO și UE, promovarea intereselor țării noastre în domeniul politic, economic și energetic, prevenirea și contracararea riscurilor transfrontaliere precum terorismul sau crima organizată. În acest sens, faptul că suntem un stat 'de graniță' ne

obligă să ne asumăm responsabilități crescute în ceea ce privește atât promovarea obiectivelor proprii de securitate, cât și apărarea celor ale Uniunii Europene și aliaților noștri din NATO, mai ales că suntem plasați într-o regiune cu un potențial de instabilitate ridicat. Pe lângă prioritățile derivate din consolidarea capacităților operaționale ale Serviciului pe dimensiunile menționate anterior, un obiectiv important al SRI este și dezvoltarea componentei analitice a activității noastre. Într-o lume complexă, în care riscurile sunt multiple și interdependente, este fundamental să putem anticipa anumite evoluții strategice, să analizăm alternativele și opțiunile de acțiune ale României în domeniul securității și să realizăm evaluări de substanță asupra modalităților de gestionare a provocărilor și riscurilor actuale la adresa intereselor naționale. În toamna acestui an, Serviciul Român de Informații va supune aprobării CSAT prima sa Strategie de Informații care va stabili în mod clar obiectivele de ansamblu ale instituției pe termen mediu, misiunile noastre strategice, direcțiile de acțiune și mecanismele de asigurare a resurselor necesare îndeplinirii acestora. Toate serviciile de informații importante au astfel de strategii care constituie fundamentul principal al planificării activității de intelligence.

I: Anual, atât CIA și FBI cât și alte servicii respectabile raportează public cazurile de trădare, infiltrări ale altor servicii speciale străine, uneori chiar partenere (vezi un recent caz din SUA atribuit Mossad). În privința SUA, două din aceste 'cârțițe' ale Rusiei, ajunse faimoase, au avut de-a face și cu România. Cum se face totuși că, în România, nu este prins sau dovedit niciun spion al unei puteri străine? Nu cumva pentru că există o

complicitate politico-economică care domină structurile de stat și afectează grav chiar SRI?

R: Monitorizarea și prevenirea în domeniul contraspionajului se realizează conform unor reguli clare, în care publicitatea nu este neapărat un atu sau o probă a eficienței. Dimpotrivă. În cazul identificării unor activități de spionaj extern, principalul nostru interes nu este mediatizarea succesului, ci adoptarea unor măsuri prin care să se prevină și contracareze activitatea acestora în cooperare cu alte instituții ale statului. Este de preferat să monitorizezi și să previi decât să instrumentezi un proces sau să reacționezi public după ce prejudiciul la adresa securității naționale a fost deja realizat. Profesionalismul cu care SRI gestionează cazuri complexe pe acest domeniu este apreciat în mod deosebit de partenerii externi, printre care și serviciile menționate în cadrul întrebării."